

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת קידושין

דפים ל - לו, פרשת מצורע תשע"ז

דרך ישרה תמצית הדף

דף ל'

*חינוך בנו. *המנינים. *יצה"ר.

א. חינוך בנו 1. הזמן כשידך על צוארי בנד, ט"ז עד כ"ב או י"ח עד כ"ד. 2. עד היכן החיוב, מקרא משנה תלמוד הלכות ואגדות, וי"א רק מקרא. 3. את בניכם ממעט בני בנים, וי"א בנות אבל את בן בנו חייב ללמד.

ב. המנינים 1. חצי בס"ת: ו' דגחון באותיות, דרש דרש בתיבות, והתגלח בפסוקים. 2. בתהילים: ע' דיער באותיות, והוא רחום בפסוקים. 3. 5,888 פסוקים היו ס"ת, תהילים יתר ח', ודניאל ודה"י חסר ח'.

ג. יצה"ר 1. תורה תבלין ונמשל לרטיה על המכה, שנא' שמתם - סם תם. 2. כשלא עוסקין בתורה נמסרין בידו, וכל משאו ומתנו בכך. 3. יצה"ר קשה, שאף יוצרו קראו רע. 4. מתחדש כל יום, מרק רע כל היום. 5. מתגבר כל יום ומבקש להמיתו, מצופה רשע לצדיק. 6. פגע בכך משכהו לביהמ"ד, אבן נימוח וברזל מתפוצץ, שהתורה נמשלה למים.

דף ל"א

*כיבוד הורים. *המעשים. *כבוד ומורא.

א. כבוד הורים 1. אשה כשהיא לבדה מחוייבת אבל כשהיא נשואה פטורה, לכך נאמר איש. 2. השוה הכתוב אב ואם למקום לגבי כבוד מורא וקללה אבל בהכאה א"א. והטעם כיון ששלשתן שותפים בו. 3. ה' הקדים כבוד אב לאם ומורא אם לאב, כיון שדרך העולם להיפך. 4. כשאדם מכבד את הוריו, ה' מעלה כאילו דר ביניהם וכבדוהו, וכשאינו מכבד ה' אומר טוב שלא דרתי ביניהם. 5. באב ואם יחד האב קודם, שהאם ג"כ חיבת בכבוד האב. 6. מגישים לו אביו ואמו יקח מאמו, דכיון שאביו בן תורה חלשה דעתיה. 7. יש לפניו כבוד הורים ומצוה פליגי אם המצוה קודמת, או רק אם לא תיעשה ע"י אחרים.

ב. המעשים בכבוד הורים 1. דמא בן נתינא שלא העיר את אביו לפרקמטיא של ששים רבוא, ושכרו שנולדה לו פרה אדומה. 2. לבוש סירקון של זהב ואמו ביישתו, ולא הכלימה. 3. יש מאכילו פסיוני וטורדו מהעולם, ויש מטחינו בריחים ומביאו לעוה"ב. 4. אבימי פתח לאביו בעצמו, וחיכה להשקותו

עד שיתעורר. 5. ר"ט גחן בכדי שאמו תעלה על גביו למטתה, וא"ל דלא הגיע לחצי כיבוד לשתוק על זריקת ארנקי. 5. רב יוסף כששמע קול פסיעות אמו אמר שקם מפני השכינה. 6. ר"י ואב"י אמרו אשרי מי שלא ראה אותם.

א. דיני כיבוד ומורא 1. בחייו, יאמר פטרוני בשביל אבא ולא בשביל עצמי. 2. כשמזכירו במותו, בתוך השנה יאמר אבא מרי הכ"מ, ואח"כ יאמר זללה"ה. 3. איזהו מורא, לא עומד או יושב במקומו, לא סותר דבריו ולא מכריעו. 4. איזהו כבוד: (6) מאכיל משקה, מלביש מכסה, מכניס ומוציא. 5. אין לומר לאביו שטעה או עבר עבירה, אלא יאמר מקרא כתוב כך ויבין לבדו.

פדף ל"ב

*משל בן או אב. *מחילה.

א. פליגי משל מי מכבד, לר"י משל בן ולר"נ משל אב. ומיתי 1. כמו כבד את ה' מהונך, ה"נ כיבוד אב בחסרון כיס, ודחי דאתי לביטול מלאכה. 2. אב ובנו מאכילים זא"ז מע"ש, ש"מ משל אב דאל"כ פורע חובו ממעשר. ודחי להעדפה, ואפ"ה תהא לו מאירה שמזלזל באביו. 3. החיוב עד שיזרוק ארנקי ולא יכלימו, ודחי משל אב ובראו ליורשו.

ב. מחילה על הכבוד 1. אב יכול למחול. 2. הרב, פליגי אם לא יכול למחול על כבוד התורה, או דיכול שנא' ובתורתו יהגה. 3. נשיא, לל"ק אין כבודו מחול לכו"ע, ולל"ב מחלוקת ומייתי מר"ג. 4. במלך לכו"ע אין כבודו מחול, דבעינן אימתו עליך.

פדף ל"ג

*והדרת בזקן. *דיני הידור. *קימה לסבי. *האבעיות. *עמידה ושיבה.

א. מהו והדרת פני זקן 1. חכם, לכו"ע חביבים. 2. זקן אשמאי פטור דבעינן קנה חכמה, ולא יסי חייב שנא' שיבה. 3. יניק וחכים, לת"ק לא, ולריה"ג יש לעמוד בפניו כיון דקנה חכמה.

ב. והדרת יכול 1. יהדרנו בממון ת"ל תקום והדרת, ויליף קימה מהידור שאין בה ביטול. 2. ממקום רחוק א"צ אלא תוך ד"א שנאמר תקום והדרת, וברבו מובהק מלא עיניו. 3. בבית הכסא א"צ שאינו הידור, ובמרחץ חייב בבית החיצון. 4. יכול יעצים לפני שיבא זמן חיובו, ת"ל ויראת מאלוקיך דמסור ללב. 5. יכול יטריח ת"ל זקן ויראת, ואם מקיף זוכה לאריכות ימים.

ג. קימה לסבי 1. ר' יוחנן עמד, כיון שעברו עליהם כמה הרפתקי. 2. רבא עשה הידור. 3. אב"י נתן להם יד. 4. רבא שלח שלוחו. 5. ר"נ שלח את סריסו.

ד. האיבעיות בקימה 1. בנו והוא רבו האם יעמוד בפני אביו, ואין ראייה מר"י משום דאביו היה בעל מעשים. 2. אב מפני בנו כשהוא רבו, ומייתי מריב"ל שעמד בפני בנו ודחי משום כבוד נשיא, 3. אם רכוב כמהלך. ופשט דכמהלך מאבן המנוגעת היושבת, דחשבינן דמהלכת דאזלינן בתר הנושא. 4. לעמוד מפני ס"ת, דחייבים בק"ו שעומדים מפני לומדיה.

ה. דין עמידה ושיבה 1. חכם, מלפניו ד"א עד שיעבור ממנו ד"א. 2. אב"ד, מלפניו מלא עיניו ואחריו ד"א. 3. נשיא, מלפניו מלא עיניו ולאחריו עד שישב.

פדף ל"ד

*עשה בנשים. *הלימודים בזמן גרמן.

א. מצוות עשה ודין נשים 1. שהזמן גרמא ופטורות, (5) סוכה לולב שופר ציצית ותפילין. 2. חייבות במ"ע שלא הז"ג, (4) מזוזה מעקה אבידה ושלוח הקן. 3. שהז"ג וחיבות, מצה שמחה והקהל. 4. לא

הז"ג ופטורות, ת"ת פו"ר ופדיון הבן.

- ב. מ"ע שהז"ג ילפינן דפטורות מתפילין, ותפילין הוקשו לת"ת וכל התורה מהא ילפינן. ומקשינן 1. נקיש תפילין למזוזה לחייב, ודחי דלא הוקשו למזוזה בפרשה שניה. 2. נקיש מזוזה לת"ת ופטור, ודחי וכי נשי לא בעי חיי. 3. סוכה מ"ע שהז"ג ואיצטריך קרא למעט, ודחי לאביי מתשבו כעין תדורו, ולרבא משום דהו"א נילף ממצות בגז"ש חמשה עשר. 4. ראייה הז"ג וכתוב זכורך, ותירץ דהו"א נילף מהקהל. 5. נילף משמחה לחיובא בז"ג, ודחי דבעלה משמחה. 6. נילף מהקהל, ודחי דמצה והקהל הוו שני כתובים כאחד ולא מלמדים.

סדרה ל"ה

*שני כתובים. *פטור נשים בז"ג. *השוואת אנשים ונשים. *שיער אשה. *פטור אשה מקרחה.

- א. שני כתובים 1. נימא לא נלמד מתפילין לפטור נשים ממ"ע שהז"ג דתפילין וראייה באין כאחת, ודחי דצריכי, שהיינו למדים ראייה מהקהל ותפילין ממזוזה ונחייב נשים. 2. מצה והקהל הוו ב' כתובים ונילף לחייב נשים במ"ע שהז"ג. ודחי דמצה סגי, דהקהל נדע דנשים חיבות בכל שכן מחיוב הטף. 3. חיוב נשים במ"ע שאין הז"ג ממורא הורים. ואין ללמוד דפטורים כמו בת"ת, דת"ת ופו"ר ב' כתובין כאחד. 4. לריב"ב דנשים חיבות בפו"ר, אתי מת"ת ופדיון הבן. 5. לריב"ב נימא דמורא ופו"ר הוו ב' כתובין, ונפטור נשים בשאין הז"ג. ודחי דצריכי, פו"ר משום וכבשוה ומורא משום דאשה אין סיפק בידה. 6. למסקנא לר"י איכא שלשה כתובים דנשים חיבות במ"ע שהז"ג ולכן אין מלמדין, מצה שמחה והקהל.

- ב. פטור נשים ממ"ע שהז"ג 1. בבנין אב מתפילין למ"ד דאינו הז"ג, וליכא למפרך ממצה והקהל, כיון דשני כתובין כאחד אין מלמדין. 2. למ"ד ב' כתובים מלמדין, ילפינן בהיקש מתפילין דהז"ג ונשים פטורות כמו בת"ת, והוקש כל התורה לתפילין. 3. לר"י דתפילין מ"ע שלא הז"ג ושני כתובים הב"ב מלמדין, משום דהוו מצה שמחה והקהל ג' כתובין הבאים כאחת ואין מלמדין.

- ג. אנשים ונשים הושוו לגבי: 1. עונשין, ולא סגי משום דאיכא למימר משום דתהוי לה כפרה. 2. דינים מאשר תשים לפניהם, וי"א משום חיותה. 3. כופר לגבי שור שהמית, ואיכא למימר משום איבוד נשמה.

- ד. דיני שיער אשה 1. ליכא בל תקיף, מסברא, או מקרא דכתב זקנך ולא זקנכם למעט זקן אשתך. 2. בל תשחית, יליף בגז"ש פאת מבני אהרן. 3. בטומאת נגעים א"צ ברייתא דכתוב בקרא, ולמסקנא הו"א לצדדים. 4. לטהרת נגעים א"צ, דפשיטא דאיכא טהרה יש טומאה.

- ה. מ"ט דאיסי שנשים פטורות בקרחה, ילפינן 1. מבנים אתם לא תתנו קרחה, ואידך אתי לגבי מנהג בנים. 2. לאביי ילפינן מבנות אהרן, להו"א בגז"ש ולמסקנא מקרח קרחה, ואידך לא ס"ל. 3. לרבא בין עיניכם מתפילין, ואידך יליף מהכא למקום תפילין.

סדרה ל"ו

*בנים. *באנשים ולא בנשים.

- א. בנים 1. בנים אתם לה, לר"י רק כשנוהגים מנהג בנים, ולר"מ בין כך קרויים בנים. 2. אף סכלים, מבנים המה. 3. בנים לא אמון, אפ"ה בנים. 4. בנים משחיתים, אפילו במעשה. 5. בני א-ל חי דנחשבים בנים מעליא.
- ב. מה נוהג באנשים ולא בנשים ומנין 1. סמיכה, בני"י וסמך. 2. תנופה, בני"י והניף. חוץ מסוטה וניזרה,

משום דבעינן תנופה בבעלים. 3. הגשות, ומכאן ואילך בכהנים זכרים בלבד, שנא' הקרב בני אהרן. 4. קמיצות, בני אהרן וסמך. 5. הקטרות, והקטירו בני אהרן. 6. מליקות, מהיקש ומלק והקטיר. 7. קבלות, והקריבו בני אהרן. 8. הזאות, בעוף, בק"ז מבין צאן. שהרי בהזאות דפרה נאמר אלעזר, ובפנים נאמר כהן משיח, ואתי בק"ז מבין צאן.

שאלות לחזרה ושינון

דף ל"ד	דף ל'
א. מצוות עשה ודין נשים (4)	א. דיני חינוך בנו (3)
ב. פטור נשים מתפילין, והקושיות (6)	ב. המנינים שמנו הסופרים (3)
דף ל"ה	ג. סוגיא דיצר הרע (6)
א. שני כתובין הבאין כאחד בסוגיא (6)	דף ל"א
ב. מנין דנשים פטורות ממ"ע שהזמן גרמא (3)	א. סוגית חיוב כיבוד הורים (7)
ג. לגבי מה הושוו אנשים ונשים, וצריכא (3)	ב. המעשים בכיבוד הורים (6)
ד. דיני שיער אשה ולגבי מה (4) ומנין.	ג. דיני כיבוד ומורא הורים (5)
ה. מ"ט דאיסי שנשים פטורות בקרחה (3) ואידך.	דף ל"ב
דף ל"ו	א. המחלוקת משל מי מכבד, והשמועות (3)
א. עם ישראל נקראו בנים, כיצד (5)	ב. מחילה על הכבוד, (4) הדיעות ומ"ט.
ב. מה נוהג באנשים ובנשים, ומנין (8)	דף ל"ג
	א. מהו והדרת פני זקן (3)
	ב. והדרת, יכול ומדוע לא (5)
	ג. קימה לסבי ע"י האמוראים (5)
	ד. האיבעיות בקימה (4)
	ה. שיעור עמידה ושיבה (3)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖	
	עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~184~

המערכת